

מידע לתורמי הדם

תורמות יקרה - תודה שבאת

לידיעתך, תהליך התרומה כולו אורך כ-30 דקות.

להלן תשובות למספר שאלות שכיחות:

מה צוים בדמ?

בדיקות למנות:

- ☆ כל מנה נבדקת לקביעת סוג הדם ולאיתור גורמים למחלות העלולות לפגוע במקבל הדם (כגון דלקת כבד נגיפית, איידס ועגבת).
- ☆ תורמים שבדמם מתגלה עדות ברורה לחשיפה לאחד הגורמים מקבלים על כך הודעה, עשויים להקרא לבדיקות נוספות, ומופנים לקבלת טיפול רפואי, והמנה שנתרמה מושמדת. על מידע זה חל חיסיון רפואי מלא, עפ"י דין.
- ☆ הודעה נשלחת גם לתורמים שהתגלו כבעלי תת-סוג דם נדיר. חלק מבדיקות אלו מתבצעות באמצעות בדיקה גנטית מד.נ.א (DNA) שיופק מהדגימות הנלוות לתרומה. בבדיקה הגנטית אנו בודקים אך ורק תת קבוצות של סוגי הדם והטסיות, במטרה להתאים מנות ומרכיבי דם עבור מטופלים ו/או לקבוע תת קבוצה בתורם. בדיקות אלו אינן משמשות לזיהוי מחלות או נשאות של מחלה.
- ☆ לעיתים עלולים מקבלי הדם לפתח תגובה קשה לעירוי, שמתבטאת בפגיעה ריאתית, מסכנת חיים. בין הגורמים לתגובה זאת יכולים להיות נוגדנים נגד תאי הדם הלבנים בגוף, השכיחים יותר בנשים שהיו בהריון. לכן נוספו לשאלון שאלות 3.20-3.21. מנות אלו יבדקו לנוכחות anti-HLA

הכנת מרכיבי דם-שימוש נכון במנה שתרמת:

- ☆ נפח מנת הדם שתרמת הוא כ-1/2 ליטר. כל מנה מופרדת למספר מרכיבים, ולכל מרכיב יש "זמן חיי מדף" וטמפרטורת אחסון שונים. כל חולה יקבל את המרכיב הדרוש לו להצלת חייו, כמקובל ברפואה המודרנית.

המרכיב	"זמן חיים"	התוויה לשימוש
כדוריות דם אדומות	35-42 יום	חוסר דם (אנמיה)
טסיות	5 ימים	דימומים
פלסמה	מספר חודשים	הפרעות בקרישה
תאי דם לבנים	48 שעות	טיפול בפצעים

שימוש למחקר ופיתוח:

- ☆ מרכיבים שאינם מתאימים ו/או נדרשים לטיפול בחולים ודגימות דם שהטיפול בהן הסתיים עשויים לשמש לצורכי מחקר ופיתוח.
- ☆ במהלך הכנת מרכיבי הדם נוצרים עודפי פלסמה ומרכיבים אחרים שניתן לנצלם להפקת מספר רב של תרופות חיוניות להצלת חיים ולהקלה בטיפול בחולים, במפעלי תרופות שהתמחותם בכך.
- ☆ באם מנת הפלסמה שתרמת לא תיידרש ע"י בתי החולים בארץ, היא תסופק למפעל בינלאומי לפרקציונציה (הפרדת פלסמה), שם יפיקו ממנה, באמצעות ידע וטכנולוגיה מתקדמים, תרופות שונות ותוצרים נוספים שבעזרתם ניתן יהיה לטפל ולהציל חיי אלפי חולים נוספים.

כמה ולמה?

- ☆ כדי לעמוד בדרישות הגוברות של מערכת הבריאות בישראל, יש להתרים 1,200 מנות דם בכל יום (30,000 מנות בשנה, לכל מיליון תושבים).
- ☆ התרמות הדם בישראל מבוצעות ע"י שירותי הדם של מד"א, במטרה לספק לכלל בתי החולים בארץ ולצה"ל את כל מרכיבי הדם הדרושים לטיפול בחולים ובפצועים, בשיגרה ובשעת חירום.
- ☆ לא ניתן עדיין לייצר דם במעבדה ולכן לדם אין תחליף, כך שרק תרומת דם מאדם אחד יכולה להציל אדם אחר.

למה חשובה התרומה בהתנדבות?

- ☆ להגברת בטיחות ואיכות מנות הדם חשוב מאד שתרומת הדם תינתן בהתנדבות, וללא כל תמורה כספית. תורמים מתנדבים מוסרים מידע אמין על הרגלי חייהם ועל בעיות רפואיות העלולות להזיק לבריאותם או לחולים שיקבלו את המנה בעירוי. חשוב לדעת שחל חיסיון מלא על המידע שתמסור/י, כמו גם על תוצאות הבדיקות שיבוצעו במנה.

בבקשה אל תתרום/י כדי להיבדק לאיידס!

מי?

- ☆ כל אדם בריא, מגיל 17, במשקל 50 ק"ג ומעלה יכול לתרום מנת דם, ללא כל חשש לבריאותו. בגילאים 17-18 נדרש אישור הורים. מעל גיל 60 בתרומה ראשונה וגיל 65 בתרומה חוזרת – נדרש אישור מהרופא המטפל אחת לשנה.
- ☆ ניתן לתרום דם כל שלושה חודשים ללא כל סיכון לבריאות התורם.

מהו תהליך ההתרומה?

- ☆ תהליך התרומה כולו אורך כ-30 דקות!
- ☆ בשלב הראשון תאושר התאמתך לתרום- בהסתמך על תרומותיך בעבר, באמצעות בדיקת קובץ התורמים.
- ☆ לאחר מילוי שאלון התורם, תיערך עימך ע"י המתרים/ה שיחת תישאול בפרטיות.
- ☆ לכל תורם/ת בודקים לחץ דם ולתורמות גם רמת המוגלובין.
- ☆ לאחר הרישום תופנה/י לתרום דם בערכה סטרילית חד-פעמית.
- ☆ לאחר התרומה יש לשתות ולנוח באתר ההתרומה 10 דקות לפחות.

תודה מכל הלב

- ☆ תרומת דם היא מעשה נאצל של עזרה לזולת. בעזרת עירוי מרכיבי הדם ניתן להציל באופן מיידי חייהם של חולים רבים.
- ☆ נשמח אם תתמיד/י ותתרום/מי דם מספר פעמים בשנה, כולל בשבוע שחל בו יום הולדתך, תרומת דם למען יקיריך ולמען כל הנזקקים לדם ומרכיביו.

תוק 48 שעות מנת הדם שתראת תזיל חייט!

www.mdais.org